

Spiedvoordracht voor de College vergadering van 13 februari 2024

Portefeuille Afval en Reiniging (45)
Agendapunt F5

Tekst van openbare besluiten
wordt gepubliceerd

Onderwerp

In te stemmen met het beschikbaar stellen van maximaal € 4 miljoen incidenteel van de SUP-vergoeding om in 2024 de stad schoner te krijgen, vooruitlopend op de definitieve besluitvorming VJN.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van maximaal € 4 miljoen incidenteel van de SUP-vergoeding om in 2024 de stad schoner te krijgen, vooruitlopend op de definitieve besluitvorming VJN.
2. In te stemmen met de raadsbrief Meer reinigers, afvalmedewerkers en toezicht in 2024 om de stad schoner te krijgen.

Reden spoed

We hebben de deadline van 10:00 uur net gemist vanwege een interne afstemming. Als dinsdag geen besluit wordt genomen dan duurt het langer om de stad schoner te krijgen. Het besluit is gezien de urgentie, bij uitzondering, uit het traject VJN gehaald. Portefuillehouder Van Buren neemt Pels waar.

Kernboodschap

Amsterdam is een prachtige stad waar we trots op zijn. We vinden het allemaal belangrijk dat het schoon is op straat. Maar Amsterdam is niet altijd overal schoon en dat is voor Amsterdammers een grote ergernis. Daarom gaan we in 2024 middelen uit de Single use plastics zwerfafvalvergoeding (SUP) inzetten om de stad schoner te krijgen. Om zo snel mogelijk tot actie over te kunnen gaan starten we, vooruitlopend op de definitieve besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2024, met het inzetten van extra reinigers, afvalmedewerkers en toezichthouders.

Bestuurlijke achtergrond

In de raadsbrief Een schonere en afvalvrije stad d.d. 29 november 2023 en ook in andere vergaderingen is de raad geïnformeerd over de komst van de SUP middelen en de toezegging om deze winter bij de raad terug te komen met een bestedingsvoorstel.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

artikel 160, eerste lid, onder a Gemeentewet
Artikel 189, eerste lid jo artikel 212, eerste lid, van de Gemeentewet en artikel 6, eerste lid,
van de Financiële verordening gemeente Amsterdam
Artikel 6, tweede lid, van de Financiële verordening gemeente Amsterdam

Onderbouwing besluit

Ad 1. Instemmen met het beschikbaar stellen van maximaal € 4 miljoen incidenteel van

de SUP-vergoeding om in 2024 de stad schoner te krijgen, vooruitlopend op de definitieve besluitvorming VJN

Vanaf 1 januari 2023 geldt de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor de opruimkosten van verpakkingsmateriaal in het zwerfafval. Dit betekent dat producenten van producten die veel terugkomen in het zwerfafval gaan meebetalen aan de opruim- en verwerkingskosten die gemeenten maken. Deze extra middelen ontvangt de gemeente Amsterdam vanaf 2024 via de Single use plastics zwerfafvalvergoeding (SUP). De proefberekening is bekend en de gemeente Amsterdam zal uiterlijk 1 november 2024, met terugwerkende kracht over 2023, naar verwachting circa 12 miljoen ontvangen. Het definitieve bedrag wordt bekend nadat op 1 juni de bijdrage per product wordt gepubliceerd tezamen met de wegingsfactoren voor overheidsorganisaties. Het betreft een structurele vergoeding, maar het kan zijn dat de vergoeding de komende jaren wordt aangepast. Het beleid is er namelijk op gericht om het plastic zwerfafval te doen afnemen. Een afname van het plastic zwerfafval leidt vervolgens tot een afname van de vergoeding, die immers o.a. bepaald wordt op basis van de hoeveelheid producten die in de handel zijn gebracht en het aandeel plastic in het zwerfafval. Een jaarlijkse afbouw van deze vergoeding is dan logischerwijs te verwachten, alleen is het tempo daarvan nog ongewis. De SUP-vergoeding vervangt de oude zwerfafval vergoeding (Nedvang) die werd besteed aan maatregelen om zwerfafval tegen te gaan.

Bestedingsvoorstel VJN 2024

De SUP-vergoeding is niet-geoormerkt geld dat naar de Algemene Middelen gaat als er geen andere bestemming voor wordt vastgelegd. Voor het ontvangen van de vergoeding hoeft er geen verantwoording over de besteding te worden afgelegd. Omdat het gaat om een vergoeding van de producenten aan de gebiedsbeheerders van de openbare ruimte voor het (laten) opruimen van het zwerfafval die de oude zwerfafval vergoeding (Nedvang) vervangt, is er inhoudelijk aanleiding om de vergoeding te besteden aan het thema Afval en Reiniging, programmaonderdeel 2.3. Volgens de begrotingsregels is de bestemming van deze middelen onderdeel van de integrale besluitvorming (Voorjaarsnota). Bij de VJN 2024 wordt hiertoe een bestedingsvoorstel ingediend met een breed pakket aan maatregelen op gebied van Afvalpreventie, Participatie en medebeheer, Afval en reiniging en Handhaving, dat nodig is om de stad structureel schoner te krijgen. Zorgen voor direct resultaat op straat Na de coronaperiode is het drukker geworden in de stad en is de vervuiling toegenomen. Ook heeft de invoering van statiegeld op blikjes en flesjes ervoor gezorgd dat afvalbakken worden opengemaakt met zwerfafval als gevolg. Deze vervuiling is een grote ergernis van Amsterdammers. Rekening houdend met de urgentie om de stad schoner te krijgen, willen we daarom zo snel

mogelijk een deel van SUP-vergoeding voor 2024 inzetten om maatregelen te treffen die snel zichtbaar resultaat op straat opleveren. Het gaat om het incidenteel inzetten van € 4 miljoen voor extra reinigers, afvalmedewerkers en toezichthouders. Het voorstel voor de overige middelen van 2024 en de voor de middelen van 2025 en verder komt terug in de integrale besluitvorming bij de VJN 2024.

Voorgaande betekent dat het college wordt gevraagd om, vooruitlopend op de besluitvorming bij VJN 2024 waar het volledige bestedingsvoorstel wordt ingediend, een bedrag van maximaal € 4 miljoen incidenteel beschikbaar te stellen voor 2024. Deze winter wordt de gemeenteraad hierover middels een brief (zie Ad2) geïnformeerd.

Ad2. Instemmen met de raadsbrief Meer reinigers, afvalmedewerkers en toezicht in 2024 om de stad schoner te krijgen

Omdat de raad is toegezegd om deze winter te komen met een bestedingsvoorstel is bijgaande raadsbrief opgesteld. Het college wordt gevraagd in te stemmen met deze brief waarmee de gemeenteraad deze winter erover wordt geïnformeerd dat het college maximaal € 4 miljoen incidenteel van de SUP-vergoeding beschikbaar stelt om snel de stad schoner te krijgen.

Participatie

n.v.t.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

Overige toelichting

Ja. De baten van de te ontvangen SUP-vergoeding, de incidentele inzet in 2024 van € 4 miljoen en de besluiten over bestemming van het resterende deel van de vergoeding, worden bij de Voorjaarsnota 2024 in de begroting verwerkt.

Risico's

Het incidenteel beschikbaar gestelde bedrag in 2024 zal met name worden besteed aan de inzet van extra personeel. Bij de voorjaarsnota 2024 zal er nadere besluitvorming plaatsvinden over de inzet van de SUP vergoeding in 2025 en verdere jaren. Indien deze besluitvorming ertoe leidt dat de incidentele inzet in 2024 niet wordt gecontinueerd, zal de extra inzet weer moeten worden afgebouwd.

Conclusie

De genoemde beslipunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Conclusie

De genoemde beslipunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Raadsbrief Meer reinigers, afvalmedewerkers en toezicht in 2024 om de stad schoner te krijgen

Buiten de gemeente

Raadsbrief Meer reinigers, afvalmedewerkers en toezicht in 2024 om de stad schoner te krijgen

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-006024	Advies (pdf)
AD2024-006017	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-006023	Raadsbrief Meer reinigers, afvalmedewerkers en toezicht in 2024 om de stad schoner te krijgen.docx (msw12)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1, 2, e [redacted]@amsterdam.nl

Besluit college van burgemeester en wethoudersAangehouden
